

TAR-нын екки азылды арат конун илередип tetkiil!

Pii-xem kozuunu ðek sumuzu nam kezigyny eş Pylcynej 2500 puut sigen peletkep alğan

Eş Pylcynejnin öönyn işti: podu, kadajь polgaş iji uruqluq. Ak-xel tep cernin canında ыак еves ðek suunun kыдында curt-тар турар. Eş Pylcynejnin pazьn iji öreel. Oon işti arьq-siliq, songazьnn karaa yş, сытк, şalazьn puduk-pile tozulap caар kaan, songazьnn karaan ak pester-pile kezegelep alğan, ornun kul-turluq pajdalga taarьştьr ak pes-ter (coorgannar)-pile şьp alğan. Ol ak coorgannarьnn kыдын ugulzalap şokkarlaaş, taarap al-ğan. Saazьn sugar uluq şkaftьq, şejäek хаарзактьq, stol şagь, put-tun taraanьr maşinazь, ылаар ха-арзак polgaş көryncyktyq. Ol ылаар хаарзаан кьрган şarь sat-kaş sadьp alğan.

Eş Pylcynejnin öönyn işti kon-cuq arьq-şever pajdal-pile curt-тар турар. Kadajь orustun xlep pьzьrar palgazьnga xlep pьzьrp kaarь paza koncuq ekki kultur-luq pajdal-pile pьzьrgan poor tur. Eş Pylcynejnin aalь 30 paaş inek maldьq, 10 paaş cыlgь pol-gaş 95 paaş picce cizik maldьq. Oon ыñaj 13 tagaa polgaş 2 po-ra-toolajьq. Am iji хаван oqlu sadьp alьr tep turar. Eş Pylcy-nej po cыльn 2 ga kьzьl-tas, pir ga sula taraan. Oon ыñaj podu-nun xolunda sigen kezep pir ma-şina polgaş aat-pile sөөrttyr тьr-ваaştьq. Eş Pylcynejnin öönyn işti kьzьn cилr teeş cyzyn-paazьn kattar cыp alğan. Oon ыñaj syt maşinazь paza par. Oruk tuduun-

ga 2 puut ys satkan. Am yş puut-sadar tep turar.

Eş Pylcynej 1935 cыlda nam kezigynьge kirgen. Nam kezi-gynyn sorulgaзьn kыyssedip, arat tьmenge podunun ekki ylegerin көrgьzyp, idepkеjliq aзыldaannьn хааразь-pile po cыльn 2500 puut si-gen peletkep alğan. Sigenin şь-narь koncuq ekki polgaş kazaa-lar saraattap alğanь koncuq pь-zьgmьcыьq ekki poldu.

Cyge ындьq хөj sigen kezip alğanь? Cyge oon sigenin şь-narь ekki? Eş Pylcynej sigenin 7 ajda kezip egeleen polgaş tyr-gen saraattap turguzup alğanь-nyң uzurunda, sigeninden caaş-kynga tavarazьp kogaral ynnеen, ыncangannьn төleezinde, хөj pol-gaş ekki polgaş ol tur.

Eş Pylcynej 1935 cыlda 200 puut sigenni sadьpkannьn хааразь-pile cазьn maldьnn cилr cemi тө-ne peerge, кансаар poor, arga хереqler talьy cazap algaş cer ezip maldьn aзыраан. „Am sigenim cer-le satpas-men, eriken cыльn cudunga koncuq xilincektengen-men“ tep cugaalap olurar. Oon ыñaj mal хальştьrar kampanьn koncuq taarьştьrp alğan turar, cыл terge, cыль өttьr sydy хөj polgan uzurunda хojtpaktap, cam-dьkta paş tip aragalap-taa turgan.

Eş Pylcynejnin ekki curtalga-зьn cer-cernin arattarь өörenip şьdaar poor.

Mal-cer Ministerinde mal aзыл-нын tuskaj erttemdeni SMOTROF.

Nam kezigynneriniñ aзыл

Uluq-xem kozuunунun Tus-taq sumuzunda namьn 23 tu-gaar yуrynyn kezigynneriniñ aзыл-agьy polgaş erttem kulturun-un özyldезin manaa көrgьzerge: Malьnn sanь 1935 cыlda 2621 paaş turgan polza, 1936 cыlda 2903 paaş appargan iйik-pe 282 paaş mal nemeşken.

Nam kezigyny 35 kizinin 34-ty pizik pilir, am cangьs-la piz-ik pilbes kizini өөredip alьnn oraldazьp turar polgaş ol kizini өөredip alьnnьska nam kezigyn-neri şuptu pizik pilir polur, ыncangаш cyq-le nam kezigynneri pizik pilir polup alьrga, olurup alьr cybe eves, pizik pilir nam kezigynneri pizik pilbes 2 kizini өөredir tep namьnn ajttьşkьnnьn utpas kыyssedir uzurluq.

Mal cemi peletkeer talazь-pile: po cыльn өrege pyryzy cartьk-cartьk ga sula tarьgьlaan, 19 ga sigen kezep teen polzubьsa, 22 gaьn kezip alğan-pis, moon songaar-taa koden-kadar culup tur-gaş sigen şölyn 25 ga хөldьq kыдыr cedip alьr poor-pis.

Po cыльn өdek-kьştäavьstь ek-ki peletkep turgaş, kelir kьştьn cudunga maldьbьstь perbejin, 1937 cыlda paza eleen хөj paaş mal nemeştir өstyryp alьnnьstь oral-dazьp-pis.

Nam yуrynyn targazь Tastaj-ool.

Sundujdan yleger alьnar

Tozu kozuunунun Sьstьq-xem sumuzu 5 tugaar arvanьnn хам-aattьz eş Sunduj, 1935-36 cыл-дын kьzьnьnda podunun aзыraan malьndan cangьs-taa paaş mal cutka alsьpaan eş cybe. Am po cыльn sigen kezip, peletkenip ap turarьn көerge, paza-la uluq cedişkinniq poor turar.

Cыл teerge, 8 ajьnn 30-ge ce-dir 2½ ga cerden 75 хөppeen sigen kezip alğan, oon angьda

paza-la poktap turgaş, 1 ga cerden 30 хөppeen sigen kezip alğan, şuptu 3½ ga cerden 105 хөppeenni azaap alğan, oon puudu 525 polur.

Am podunda par turar 8 paaş maldьn turguzur aзыrap kьştäar xire sigenin peletkep alğanь koncuq pajьrlancьq tur. Öske eş-өөrler aşşak Sundujnyn yle-gerin edерip, oon tudak cok aзыldaarь cugula tur. KKO

Likpuntu paşkьlarь lma-seren-den yleger alьnar

Cөөn-xemcik kozuunунun Xөr-tajga sumuzunda likpuntu paş-kьlap corup turar eş lma-seren polza, arat connun pajdalьnga taarьştьr aal pölyktyñ aazь-pile kezek-kezek cerlerde surguulun paşkьlap corup turar, cыл teerge, Uru tep xemde 15 kizi, Aldь-soorda 23 kizi, El-paazьnda 24 kizi—mьndьq yş kezek cerde 62 kizini pizik pilir kыдыr өө-redip ap şьdaan turar tur.

lma-seren podu arat massaga eeldek aзыldaannьdan, ol curtun conunga aldarьq paşkь poor turar. Cer-cerde likpuntu paşkь-larь moon yleger alьnar.

Işkinde Tugar-cap.

Yj-palaj cybezin korumnap perdisis

1936 cыльn 9 ajьnn 20-de Kultur ministeriniñ şugumunda aзыdap turar 4 organizas cerla-den 30 xire aзыльnn, alьnn хаар-lar cылgaş, eş T. Sedip-ooldun paaştalgaзь-pile „Toka“ aittьq kыremnelgenin ulus şincilr pol-gaş aarьq ulus cыdar pazьnnar-ьnn taştьnda yj-palaj ыjaş-taş polgaş yуyr-savьr pok-pьrttaan хыndьs 10 şaktan 1 şakka cedir ar-ьqlap-şeverlep perdisis.

Po ыşkaş ekki turanьn tetkim-ce aзыльnn aзыk-tuzaзьnn öske organizastar paza aзыqlaza cog-uur tur.

Peqzi-syryn.

Кьзыл-хоорайда хана солуннар-нын şьнарьнын tugajь

Cookta caa, ARN TK-ньn Cьr-ьbьşkьnn kildizinge, „Şьn“ sol-un cernin kirişkeni-pile xoorajda хана солуннарьнын ergelekclerin cыp algaş xural kьлgn. Anaa 10 xire хана солуннарьнын er-gelekcleri kelgen. Carlap turbu-ce öskeleri kelbeen.

Kelgen хана солуннарьнын er-gelekcleri sөөlgy yndьrgen sol-unnarьnn pir-pir хуuzun ekkel-gileen.

ARN TK targazь eş Pajьr, so-lun ulustarь-pile kadь ol хана солуннарьн хьnap көerge, şьna-ь koncuq pagaj polgan. Porita cetpes cyu ilereenil teerge:

1. Mal-cer ministeriniñ canьn-da „Mal tugajьnda“ tep solun 6 kattap yngen. En sөөlgyzyn 15 cыл ojunda yndьrgen. Oon peer ynnеen. Yngen cыл, aj, ху-ny cok. Ortuzunda odurьqnun daanda arьuus ыşkaş cybe cur-up kaan. Onu eş Saarbajdan ajttьrarga, „Cyu-taa eves, mater-ial cetpejin paarga, saazьn ak cy-be төleede karatkan cybe tur-йin“ tep харьылаан. Solunнun son-gu paazьnda 3 kara tuk par. bja onu curuur kьzьl puduk тьr-paан eves, ta cyge karattьp al-ğan ulus cybe-йik-aan?

2. Paza ol cernin canьnda ar-eve yуrynyn „Maldьn“ tep sol-uni 6 kattap yngen. En sөөlgy-zyn 8 ajьnn 1-de yndьrgen. Pi-zeen cyylderiniñ ege adь kon-cuq piccil, maşinanьn iji tugaar yzyy-pile parlaan. 6 ereñej cy-yl pizeen. Şөleeliq şygymcylel cangьs. „Şьn“ solundan 8 curuk oja kezip cыpьşьrgandan angьda, öske mal tugajьnda suq curuk cok. Pizeen cyylderiniñ arazь yş iliq xire xos ak saazьnnar. Onu toldurap material тьppaан.

3. Profes tep cөvyleliniñ „Kыş“ tep solunu 6 kattap yngen. En sөөlgyzy 15 cыл ojunda yngen. Xөreen uluq taq, oot-sigen, ы-jaş-taş curuu ezeleen. 5 uluq cy-yl pizeen, şөleeliq şygymcylel cok. Ol pizeen cyylderiniñ ege adь көzylbes piccil. Paazьnda

temgi curuk adaanda 8 odurьq-nu cangьs kizinin pizeen cyyly ezeleen. „Şьn“ solunda 4 kizi curuu oja kezip cыpьşьrgan. Pi-zeen cyylderni cыskaaganь pagaj, nomcuurda perge. Redaktorun adь cok.

4. Tьba төp kooptun canьnda „Kooperascь“ tep solun 7 kat-tap yngen. Solunнun kajьl teer-ge, Syyr-ooldan „Pistin solun-ubusun хөree cыdp kalgan, pe-li sat kire pergen“ tep харьылаан.

5. Xooraj cagyгазьnnьn „Tu-duq“ tep solunнun paazьn кө-erge, 8 ajьnn 1-de 8 tugaar yn-gen polgaş „1936 cыльn I/VIII telgerezin!“ tep lozunap kaan. Am iştin хьnap көerge, 7 ajda polgan TAR 15 cыл ojunun paj-ьrьnda yndьrgen solunнun ma-terialь хөbeer, cyq-le paazьn so-laan polgan. Paazьnda 6 curuk-tu „Şьn“ solundan oja kezip cыp-ьşьrgan. 6 cyyl pizeen. Şөleeliq şygymcylel cok. Cangьs kizinin pizeen cyyly 3 odurьq işteen. Paza 35 cыльn sөөlynde eş Cyr-mit-tazьnnьn akşa tugajьnda „Şьn“ solunda pizeen cyylyn curuu-pl-le kadь keskeş cыpьştьp alğan, ol-la хөbeer. Redaktorun adь cok.

6. Şkolada „Anyak revolus-cularьnn kaadьrь“ tep solun 9 ajьnn 13-ke cedir 7 kattap yn-gen. Paazьnda curuu cygeer. 8 cyyl pizeen. Camdьk materialdar-ьn xol-pile pizeeni pagaj.

7. Tipografiьn „Tьba parlak-cь“ tep solunu 9 ajьnn 1-ge ce-dir 10 kattap yngen. Paazьnda curuu polgaş хөbir pajdalь ekki. 7 cyyl pizeen. ol cyyldernin yş-tyñ pir хуuzun cangьs kizinin pizeen cyyly ezeleen. Redaktor-un adьn piziveen, cyq-le „Red-kolegi“ tep kaan.

8. Şeriqniñ „Tajьncь ştaf“ tep solunu 9 ajьnn 1-de 10 kat-tap yngen. Egezinde „Şьn“ sol-unda Sengii targanьn pizeen cy-ylыn ol хөbeer xoolgalap pizip kaan, şuptu 5 cyyl pizeen. Şө-leeliq şygymcylel cok.

9. Şeriqniñ „Seleme“ tep sol-uni sөөlgy surguul yjezinde хы-nyn nyp turan. 17 kattap yn-gen. Şөleeliq şygymcylel ekki. Cangьs tugarda 15 cyyl pizeen. Po solunнun şьnarь öske solun-nardan ekki.

Po solunнарьnn şьnarьн хьn-aaş, eş Pajьr хана солуннарьnn ergelekcleriñge todargaj ajttьş-кьnnь pergen.

Po ystynde solunнарьnn şьn-arьn көerge, şeriq, şkola, Tipo-grafiьn solunнарь 9 ajьnn 1-de yngyleen tur. Oon öskeleri 7 aj-da yngyleen хөbeer tur. Moon көerge, cyq-le pajьr cыskaaldьq хьnnar tavarьştьr yndьrer poor-dan angьda, anaa хьnnerde eel-ceqliq tugaarlarьn yndьrbejin turgan tur. Харьn ol pajьr cы-skaaldьq хьnnerde pezin cecce yndьrbejin turar, ystynde 3 sol-undan angьdaazь avgus 1-de pol-gaş sentavьnn 1-de ynnеen tur. Moon ыñaj pizeen cyylderni maş-inaga kakkан soonda cөze-taa ыşkьndьrьqlyq polza, хьnap көr-ves, ol olcaangь cыpьşьra şaar-kaar tur. Mьncangaş, sөs-caзь-ьndan angьda utka şьnarьnda-taa taarьşpas cyylder par.

Xoorajda moon öske хана sol-unнарьnn şьnarь paza mьndьq poluru moon pildingir tur. Харьn moon tora poor cyu poldu. Cyge teerge, olar carlal тьnnaza-taa, solunzabas cybe tudup algaş xuralga kelirinden ыjatkaa pooru cadabas. Ыncarga хана solu-nu cok cerler paza par: Kultur ministeri, XOORXE, k/a sklady-ньn ceri.

Xoorajda хана солуннарьnn ergelekcleri şuptu ertem surg-uulduq eş-өөrler tur-sler. Moon songaar ystynde ilcreen cetpes cyylderni cajlatkaş, TK targazь eş Pajьrnn ajttьşkьnnьn jozu-gaar erestiq aзыdap көryner.

Cogum cyny aзыldaarьnnьn tu-gajьn taraanьn solunu topculap ileredir poor. L.

Арат Jonzakтьn ekki ylegeri

Arattar polza, maldьnn aзыльn cыл pyryde-le kalbartьp turarь-pile kadь, mal aзыльnnьn tozalak-cь adьp polur—cer taraalañ aзыльn paza kalbartьp turar tur.

Amдьgaa cedir tarьlganьn ag-rotexniñ (cerni saзьradьp aзыldaap coruk) cавь cadada turar төle-ede, arattarьnn tarazьnnьn yуzy xireliq poor turar. Oranьnn iştin-de taraa-pьdaa cedipestin uzur-undan onu taşkaarttan kилr sөөrt-tyr ap turar tur. Moon songaar mьndьq coruk turbas uzurluq.

Арат kizi polza, karacangьs ek-ki maldьn polur eves, харьn oon-pile kadь ekki taraalañьcь polur uzurluq. TAR-da ekki taraalañьcь arattar par tur. Öske arattar ol-ardan yleger ap өörenir хөrek.

Cizeeleerge: Kaa-xem kozuunu, Kөk-tej sumuzu 7 tugaar arvan-ьnn хам-aattьz eş Jonzak polza, ekki taraalañьcь arat tur. Eş Jon-zak polza, podunun cer taraalañ aзыльn ekki corudup turarьnga хөj ulustarьn өөredip polur. En-ir cыльn oon taraan taraazь 4 ga turgan polza, po cыльn 4½ ga taraan: 2 ga ak-taraa, 1½ ga su-la, 1 ga cinge-taraa.

Eş Jonzak taraazьn cазьn ert-

te coguur öjynde sugarьp alğan. Ga pyryzynden 80 puut taraa ap turar. Oon tarьlgazь arьq-şever. Taraazьn taraa kezep maşina pile azaap ap turar. Ol maşinanь yş kizi arazьnda temnezip sadьp al-ğan. Eş Jonzak taraazьnda kar-aza yndьrbejin, taraa kezep maş-inanьn murnunga corup, uşkan taraazьn turguzu тьrtтьp perip coruur.

Taraazь ekki yneri-pile eş Jon-zak öske cerden taraa sadьp al-bas, харьn sadьp turar: enir cыл ыñ 15 puut taraa satkan, am po cыльn 20 puuttu sadar tep podap turar. Eş Jonzak enir cыльn 30 puut sigen kesken, po cыльn 35 puut sigen kesken. Maldьn cuttan ekki kamgalañь-pile enir cыльn maldь cudavaan. Jonzak kьzьn cut-tan kortpas, cyge teerge, maldьn sigen-pile polgaş savan-pile nem-ej aзыrap turar.

Eş Jonzak polza, pizik yzyk pilir, solun nomcup turar polgaş specialisternin saзьndьrьnn тьn-par kыyssedip turgan uzurundan podunun aзыл-agьyьn ыncaldьp corudar kыдыr өörenip alğan. Arattar Jonzaktan yleger alьnar.

Mal-cer ministeriniñ agronomu Lenkof.

Arattar kirip өörenir şkolanь cugulalap turlar

Pii-xem kozuunунun ðek su-muzunун Ojун-şivide pölyk arat-tarьnn xuralь poldu.

Ol xuralga myn sumuda kirip өörenir şkola tugajьnda ajttьbьq turguskan.

Anaa өörenikeilernin ada-ije-leri uruq-tarьnnьn өөrdi'ge tal-azь-pile хамьk cyylderin хylee-nip aldьar.

Ol xuralga şkolanьn хамьk cyylynge хөreqler akşa хөren-gi cыльdьrp, ekki turanьn tuza-

lamcьzьn көrgьzer tugajьnda ko-zuun targazь eş Sunduj sanal yndьrgeş, podu 6 akşa tuzalaar-ga, öskeler oon yleger algaş akşa, kepejeen ekki tura-pile tuzalap, şuptu 31 akşa 97 көp-ejekti cыp tuzaladьlar.

Po cyny көrgьzyp tur teer polza, arat con aзы-telyn erttem pizikke өөredip alьnn kьzьp, olarьnn өörenir şkolazьnga tuza-lap turarь ol tur.

Aratkor Picce-ool.

ARN TK prezidiymynyn targazь хун- dylyq paaštьncьbьs eš Tokaga

Pistin Pii-xem kozuunynun arat conu po cыдыn sigen kezer aзылн ерте egeleeš, cогуur cernin pergen onaalga ajttьbьkьnn Slerge ilergeileeribis polza:

Mal-cer jaamьzьndan piske onaaganь polza, 317.000 puut sigen peletkeer-sler teenin, tьba polgaš xamaattь cok šuptu 666.970 puut kыдыr peletkeer алган ийик-pe aзы 210,4% кыyssettibis.

Moон angьda taraanь kezip aлырн kolduunda тоозур tur-pis, tараавьstьn pьzьdь araj-la cetpes poldu, ындьq polza-taa murnukku cыdarga podaarga tараавьs po cылн уныš ьнарлыq polgaš eрге-kyske ciir, tolu, kan aлыр хире coruktarga kolduunda tаварьspadь, оон ištinde Sesserliqьnn pir арван-пын 20 ga хире tараазь tonutka aлыstь, ol-la koncuq xomudancьq poldu.

Slernin murnunarga xyleettineribis polza, tараавьstь ekki azaar ap, savaп-pok хире cyulyn mal cemi kыдыr ekki peletkeer ap, cer-le malьbьstь kelir kьзыn mendi cы aзыrьp, aaryq polgaš pory хире cyulderden maldь kamgalap turgaš, mal ešturer tep ajttьbьkьnn cedip aлырbьstь xyleenip tur-pis. Nam kozkomunyn targazь Amьrttaa.

Onaalgavьs aзыr кыyssettibis

Pii-xem kozuunynun conu po cыдыn sigen kezer aзылн 9 айнн 15-ke cedip кыyssettibis алгань mаnаа keryzerge:

Tьba polgaš xamaattь connarь kessin teeš Mal-cer jaamьzьndan onaagan planь polza—317.000 puut cybe, onu кыyssettibis polza; tьba con—2015,96 ийик-pe 335.030 puut, xamaattь con—2338 ga ийик-pe 331.940 puut polgan, šuptu kattьkьš 4353,66 ga ийик-pe 666,970 puut kыдыr кыyssettibis алган.

Coguur planьn xuu-pile кыyssettibis 210,4% polgan.

Moон-pile kadь sigennin ьнарн ekki poldurьan-pis, cыл teerge, еrten cыdarda-teq mal-ma-ganga caza pastьrар coruktu poldurьajьn, cогуur eьynde azaar алганнар.

Nam organizastарь polgaš kezьgynneri po aзыlga ylegerliq murnakьs poor kirışkeš, cогуur planьn aзыr кыyssettibis po tur tep medeqlep tur-pis.

Camьkь cerler am-taa sigen azaar aлыр aзыldь yrgьlcylep turar.

Nam kozkomunyn targazь Amьrttaa.

Sigen kezilgeziniн šimceeškini

Uluq-xem kozuunynun xamaattь 13 sumularьnn sigen kezilgeziniн corup turarьn ecece eves medeeden ap keryge, 9 айнн 5-te mьndьq turgan: tьba connu keskeni 372.536 puut, еrten cыdan 4.833 puutu aзыr kesken, кыryne fonduzungа 28.000 puutu kesken, cогуur planьnga am-taa 14.000 puut cetpejin turar, „Xemcik-ool“ kыrekьnomu 10.000 puutu kezer teen polza, 11.000 puutu kezip алган, xamaattь con 35.000 puutu kezer teen polza, 37.000 puutu kezip алган. Pygy kozuun ištinde azaar алган sigen 446.676 puut cedip turar.

Camьkь Kara-xel, Caa-xel te-en ьkьkьš оон-taa eške sumular planьn am-taa cedirьeen polgaš sigen kezilgezin am-taa corudup turar.

UXK-da nam komizь Tarzaa.

120,81 xuu кыyssettibis

Uluq-xem kozuunynun Kьзыl-taq sumuzunda namьnn 9 tuga-ar yurynyn pygy kezьgynneriniн malьnn paažь 2000, еrten cыdan 206 paaž mal nemьe ešken, po malьnn ceminge еrten cылн 25 1/2 ga cerden 1528 puut sigen kezip алган turgan polza, am po cылн 42 ga cerden 4296 puut sigen kezip алган, cok polza 120,81% aзыr ešken.

Ындьq polza-taa, pir paaž malga 2-le puut picce aзыq onaazьp turar tur. Moон songaar-mal ceminge xereqlettiner tараa savaпь polgaš eške-taa cyulderni cerge kaqvaьjn azaar ap turar uzurluq. Yur targazь Samьnu.

Enir cылн 25 ga, po cылн 52 ga

Tozu kozuunynun Uluq-taq sumuzunyn arat conu, еrten 35 cыda 25 ga sigen kesken polza, po 36 cыda 52 ga sigen kesken. Oon xeppeeni 1783 polgan, puudu 8.915, saraat sanь 78.

Moон ap keryge, sigen kezilgeziniн talazь-pile еrten cыdan ьkьkь-la uluq cedilgelitq polgan tur.

Sumu sekreteri Serembil.

Sigen kespen cerden sigen kesken

Uluq-xem kozuunynun Xenderge sumuzunyn arat conu, еrten cылн eleen cutka tьbьrьkьn polgaš kezemce ap kazaraanь keryt turar, cыл teerge, kazaп-taa sigen kezip corbaan Uluq ьkьkь tep cerde po kyzyn 10 koncuq uluq saraat turguzup kaan tur, cangьs ol-taa eves, xemner unu, alaak, ьkьktarga coruurga kesken sigennin xeyjn kandyq teer onu.

Moон ap keryge, arat con nam, cazaкьtn sigen ьelyn kalbartьr tep lozunun xerek kьrьnda кыyssettibis turar tur. Ындьq polza-taa, camьkь kizilernin sigen keskeni koncuq eves, po tugajьnda tere sigen kezicileriniн ylegerin aлырь cugula tur.

T. Xuna.

227 cartьk ga teenin 245 ga cedirgen

Uluq-xem kozuunynun Temir-suq sumuzunyn arat conu, sigen kezilgezin 9 айнн 1-de xoldan undьrgen: kezer teen planь 227 1/2 ga turgan polza, am 245 ganь kezip алган, оон xeppeeni 7852, puudu 39.260 polgan.

Moон ap keryge, myn sumunyn sigen kezilgezi еrestitq еrten tur, myn sumunyn arattarь am yjede tараa ьelynde tylyk-tep aзыldap turarlar.

Menge-pajьr.

Eleen xey sigen pelet- keen

Pii-xem kozuunynun Oek sumuzunyn Ojun-šibьl tep cerde 2 polgaš 4 tugaar арваннарнн sigen kezip azaar алгань: kesken ceriniн хемcee—114 1/2 ga, оон puudu 17.865, saraadь 62 polgan.

Po polza, myn арваннар sigen kezilgezinge ekki peletkeldi еrte kirgeš, ekki aзыldaпьndan mьndьq polgan.

Am sigennin kazaazьn tutpu-šaan, tараazьnn kezilgezin te-gerip, pastьrарьnga kirer tep turar.

Aratkor Picce-ool.

Cut tьnbьzn keryzyp tur

Parьnn-xemcik kozuunynun Mogen-pyren sumuzunyn tebis-keeringe po cыдыn 8 айнн 27-den 9 айнн 4-5 хыnneringe cedip kьštьn аьылдыq soogunyn tьnbьz keryt, arzan kuu pulut-tar keryt kelgen soonda xar-camьn tyzyre kaadьp turdu. Mo-on ap keryge, am kelir kьзыn paza-la cut polurunyn temdeen keryzyp turarь ol tur.

Po tugajьnda tus curttun arat conu, kelir kьštьn cudunga udur

mal cemi polgaš kazaa-xoraazьn peletkeer ap-la turar poldur, ындьq polza-taa, cutka udur arga хемceqlerni am-taa kьr-kьrьnga corudar uzurluq. Cizeeleerge, polgen edeen kьštьanь canьga cooқsuladьp aлыр, sigennin kьštьanь canьga seertyp aлыр polgaš еrge kazaalarnь seliir, caa kazaalarnь nemep tudup aлыр cer-genin aзыldь corudar xerek.

Oon-pile kadь maldьn kysky odarьn tараžьtьp, oottuq cer-

ler-ce malьn odarladyr polgaš xar ezer хыrrek, talьbьlarьn am-dьgaastan paaž udur peletkeer алган turar polza cогуur.

Ertken kьštьn cudun keryp eleen kazaraan poldur-pis, ындьq teledе, cut polu peerge, „cazak-tan tuzalaar-la cooқgaj“ teeš anaa-la tazaja pergen olurar polza, xozok, mal aзыrар kizi podun-un kьzьyn uluu-pile saлыр uzurluq.

Nam yurynyn targazь Šokşuj.

Taštьkkьda

Sovettin cazaа-pile Norvegi ulustun cazaа arazьnda medeqlep pizikter solup xarьlzaškan

SSRE-nin Norvegi ulusta olur Pyryn ergeliq teleezi eš Jakubovicniн p/c 8 айнн 29-ta Norvegi ulustun cazaanga salgan negeldezinge Norvegi ulustun Taštьkkь xerek jaamьzьnn saьdьn oralaan, myn ulustun ьygy jaamьzьnn saьdь Li tep kiziniн 9 айнн 3-te corutkan podunyn xarьbьzьnga xarьbьlar medeqleen polza, 1935 cыдыn 6 ajda Trotskij-pile оон kurjaa Norvegi ulus-ce aldy aj хуussaalyq kirip keep, anaa curttap turarьn cep-seererde, ol tugajьnda mьncaar turguzup cugaalazьp алган cybe, cыл teerge, Trotskij polgaš оон kurjaa Norvegi uluska turup algaš, myn Norvegi ulus-pile ep-naьraldьq curtka udur uqlangan politiktьq xerek kьbьr ийик-pe aзы politiktьq surtlaal saлыр polbaš tep cugaalazьp алган cybe teen.

Trotskijniн podunyn medeqlelin, cyul pyry solunнар cyulderin polgaš eške-taa materialdarnь parьmdalaš, temgi Li tep kiziniн cugaalaanь polza, Trotskij myn curtka curttap turar tugajьnda tus cazaкьtn anaa tьbьskьn tugurul-gazьn yreen tur. Ыncangьš Nor-

veginin cazaа, Trotskijniн tus curtka turup turarьnn tugajьnda ulam todargaj tugurulgannь kьbьr tep toktatkan. 8 айнн 25-te cazaк-tan tugurulgaa xol yzyy sal teerge, Trotskij ьnavaьjn paar-ga, ol-la toraan оон olurar pazьnn ьsaқdaalarga хьnatьrьp kaan, оон soonda, tus curtka curttap turar tugajьnda tugurulgazьn yreenin 8 айнн 28-te Oslof tep xoorajьnn ьygyzyngе Trotskij podu todargaj eceen, Ыncarda ol-la хыn, tyьš soonda, Trotskijni tuskajlap kadagalaš, ьsaқdaa хьnaldazьnda kiirgen, anaa ulus keep uzurazьrьn, telegraf aзыqlaarьn xoruqdaan, paza оон ap turar ьuudun xarьlzaazьn polgaš telegramьn хьnap turar poldurьan. Ol tugajьn 8 айнн 31-de хаan xol yzyy saлыр padьlaan, 1935 cыдыn ийjn tep 6 ajdan peer Trotskij-pile оон kurjaanь Norvegi uluska xorgadanь еrgezin 1936 cыдыn avguš tep 8 айнн 25-te kьzь-gaarlaan, Ыncarga myn avguš айнн 28-te оон ol еrgezin kazaan. Oon ьnaj myn Li tep kiziniн cugaalaanь polza, Norveginin cazaа, ol Trotskij moon songaar

kelir ьsaқda SSRE kьrynenin еrge-azьzьnga xora xaldadьp kьzanьr kandyq pir xerek yylgedip cadaaas eves-pe teeš, Trotskijni (polgaš оон kurjaan) ьelypken tep sana-za cогуur хьnaldada kiirgen teen.

Norveginin cazaanь medeqlelinde аьtьkan хемceqler polza, xorgadanь еrgeni ьlaptьq kazaanь ol tur tep sanattьrьp ььdattьn-mas uzurunda, eš Jakubovicniн Norveginin Taštьkkь xerek jaamьzьnn saьdьnga medeqlep cugaalaanь polza, Norvegi ulustun ьygy jaamьzьnn saьdь Li men-ee tьnnatkan medeqlelin sovets cazaanga sler tьnnadьp cedirip keryner, Ыncarga paza sovettin cazaа polza, ol medeqleldi saьgьška cetpeen tep sanaar polgaš SSRE-pile Norvegi ulustun arazьnda turup turar ep naьraldьq xarьlzaaga tараžьpas tep sanaar tur, Ыncangьš Sovet cazaanь sa-nalь polza, Norvegi uluska Trotskijni moon songaar turguzup algaš turar polza, оон urzuunyn хамьk хarьssalgazьn Norveginin cazaа podunga xyleettinip, хarьbьzьn corudar polza cогуur tep medeqleen. (SSRE solunundan).

Belorustun Kьзыl ьeriiniн „caalazьr“ surguulu polgan

1936 cыдыn 9 айнн 8-ten egeleeš, SSRE-nin amьž 7 uluq respubliiniн pirezьi polur—Belorustun Sovet Socialistьq Respubliiniн okruk tep uluq pelyk ьeriiniн tajьncь peletkelin xerek kьrьnga иj ystyp algaš kьbьr „caalazьr“ surguulu poor еrten.

Myn „caalazьr“ surguulga myn Belorustun Kьзыl ьerit иj kezek kыдыr carьp algaš caalazьp surguldaan.

Ol „caalazьr“ surguulga SSRE-nin Oran kamgalaar jaamьzьnn saьdь polgaš Sovet Eylelinin pir tugaar maršalь eš Borošilof, Sovet Eylelinin maršaldarь ešter Tuxacevskij, Jegorof, Bydonьj suqlar polgaš Sovettiq Belorust ulustun nam, cazaanьn paštьncьlarь ešter—Cervjakof, Gikolo, Gologet suqlar parьp keryp еrttirışken.

Oon angьda „caalazьr“ surguulga taštьkkь kьrynelernin, cize-eleerge: Anglinьn, Franzьnn polgaš Cexo-slovak tep ulustarnьn ьeriiniн teeleeri poor, canьnnar keep keryp еrten.

ьeriiniн „caalazьr“ surguulu poor turgan kedee cerlernin aзыcьnnarь, kolxoscularь polgaš cer-le хey tymen, podunyn Kьзыl ьeriinge хань Ыnakьldьnn иler-edip, uktup pajьrlap, Kьзыl ьer-iq kelgeninge pazьn-palgadьn ka-aslap šimip, kajgamcьktьq pajdal poor turgan tur.

ьeriiniн ol „caalazьr“ surguulu polza, SSRE-nin Kьзыl ьeriiniн tajьncь peletkeli polgaš оон texnik cepseeniн кьštьq kajgamcьktьn keryzyp еrten.

Po tugajьnda kargьs curttar-dan kelgen canьnnar pezin kaj-gamcьktьn magadap turgan.

Cыл teerge, myn „caalazьr“ sur-

guuldu keep keryp coraan taštьkkь curttarnьn ьeriiniн teeleeri-pile kattьškan naьraldьq ьaj-lalgazьn kьlган.

Ol ьajlalgaa taštьkkьnn can-cьnnarь turup kelgeš cybe cugaalaanь-la, ol „caalazьr“ surguulga keryn cybezin cugaalap, Kьзыl ьeriqlernin tajьncь peletkelin polgaš Kьзыl ьeriiniн texnik cep-sektiq kьzьynyn kajgamcьktьq magalyн cugaalap turgan.

Po cыny keryzyp tur teer polza, SSRE-nin Kьзыl ьeriiniн kajgamcьktьq kan ьkьkьš mege кьštьyn polgaš telegejiniн ep-tajьnn coruunyn maganazь poor turarьn keryzyp, cer-le SSRE-nin Kьзыl ьeriqlernin kaadьrьp uluq tereen curttun kamgalap, ьeriiniн texniн eorengeni-pile taštьkkь curttarnьn ьeriqlernin can-cьnnarьnn ььvazьn ьj magalyн keryzyp turarь ol tur.

Ispanda fašistьq yjmeen yrgьlcylebi-šaan

German, Itali polgaš Portugal ulustarnьn fašistарьndan kajь pol-dunarь-pile tuzalattьrgan fašistьq yjmeencilerge udur Ispanьnn ulustunyn maadьrьlq temisseli yrgьlcylee-le 2 aj aзыp turar.

Fašistьq yjmeenciler am yje-de Ispanьnn tep xoorajь—Madrit-ce koncuq ьngьь xaldap turar. Myn Madrit-xoorajьnn parьbьn-murnukku talazьnda Talover tep rajonda koncuq caalazьp turar. Kajь-taa talazь uluq ko-garaldьq.

Angli ulustun parьlalgazьnn medeqlelinden ap keryge, yj-meenciler polza, temgi Talover tep rajonda ьilindekteen ьeriqlernin polgaš en кыccыlyq кьštьrini meonnep turar. Madrit-xoo-

rajьnn kьrьnga yjmeencilernin 25 uzar-xemeleri uzup kelgeš, kьza-пьlqьlq хуudus pizikter oktagь-lap turgan.

Am ol yjmeenciler Madrit-xoorajь cartьk talazьnda py-zeelep алган turar. Myn xoorajьnn pir talazь aзыk turarьnn uzurunda, cazaк polza, cөөn cy-гunde turar rajonnar-pile xarьlzaalyq turup turar.

Alkasar toledo tep cernin xer-imin myn yjmeenciler tutpu-šaan xeeber turar.

Yjmeencilernin uzar-xemeleri xerimde turar fašistьq yjmeencilerge cem-xьnezin, tooš sukan ьoodajlrьn kьrьndan tyzyryp perip turar.

Madrit-xoorajьdan ynp turar medeqleldi ap keryge, murnuk-

ku cyktyн caazьga tulcup tur-da 3 mun 56 yjmeenciler eьlyrtьtp kaan tur. Songu cyktyн caazьga cazaкьtn uzar-xemeleri Ovijedo tep xoorajьn castьr pөmьyk-pile pөmьykteeš, yjmeencilernin pir kezек yger-poo pөlyyn cok kьbьr paskan tur.

Ispan ulustun solunarьnnyn ajttьp turarьndan ap keryge, Ispanьn fašistарь-pile German, Itali, Portugal suqlarnьn fašistарь ara-zьnda cazyt kereeliq tur, pir eves yjmeenciler tiileer polza, Ispanьn Morokko tep cerin ийik-pe aзы Kanarnьn ortululu tep cerni ezeleer еrgeni—German aлыр, Balear ortululu tep cerni—Itali aлыр, Portugal polza, Galisi mozuu tep cerni aлыр teen cazyt kereeliq tur. (SETA).

SOLCUR SUMUZUNDA KÖZER EMNELGENİN AZYLY TOOZULGAN

Cöen-xemcik kozuununuñ sa-
ğyrga ceriniñ ajttıyşkynıñ parı-
dalaş, Solcur sumuzunda 36 cıl-
dın 8 ajnıñ 3-ten egelep, közer
emcini azytkaş, 9 ajnıñ 15-ke
cedir pir aj 13 xonuktıñ iştinde
közer emnelgeniñ azylyñ ırgyl-
cyler corutkan polgaş po kyska
xuussaanyñ iştinde közer emnel-
geniñ azyldar kelgeni eleen ce-
dişkinniñ polgan.

Tus sumunun curtunıñ tebiş-
keeri polur XANDAGAJTİGA
cede pergeş, sumunun sağyrga
ceri, ARE yurleri polgaş arat
con-pile kelgen azylyñyñ tu-
gajında cugaalaşkaş, 8 ajnıñ
3-tyñ xynunde Mool arat ulus-
pile Tıba arat ulustun curtunıñ
kızgaaryñ kyz SEGE ter
cerge közer emnelgeni azyly-
şaan, ında cailaq školazıñ sur-
guıldarına massalyq kalbak xu-
ral corutubus.

Közer emnelgeniñ kelgeniñ
polgaş emciniñ azyk-tuzazıñ arat
condan pilgeniñ xaraazy-pile,
po arazında 510 kizini emneen,
olarnıñ iştinde tıba kizi 412 ki-
zi, ekkireni 118 kizi, emciden
keep em algannar 294 kizi, moon
angda pistin Tıba arat ulus-pile
aal koza Mool arat ulustan 98
kizi emnetken, olardan ekkireni
34 kizi, emciden em algan 64

kizi polgan.

Pistin po cerge kelgeş emnep
turgan azyqlarınñ kol per-
ge xoralıq azyqlar polza: x-
rın azyly, şojyndı azyly, kustur-
ar, kegirtir azyqlar, paş azylyñ
en sölgy kedereeni, kujañ azyly,
karak-kulak azyly, paşa perit-
lik, tiş azyly polgaş oon-taa öske
picce-pacca azyqların emneen-
den angda, tiş azylyñ tuskaj
emcizi coraan cybe teleede, 30
kiziniñ tizin emneen, 23 kizi ti-
zin turdurup emnetkeş, ol azy-
lyñdan pyryn kadık poor can-
gannar.

Pister cyq-le emneer talazı-
pile azyk corudup turgan eves, x-
rın kultur-massalyq kalbak ta-
nydylga azylyñ kattañ xaraa co-
rudup turgan-pis. Cizeeleerge: 4
cerge kalbak xural kılğan, aña
71 kizi oluruşkan, xana solunıñ
pir udaa yndyrgeñ.

Karacangş sumunun curtunıñ
tebişkeeri tees Xandagajtıga cı-
rajın, sumunun ırak cerleri
PORA-ŞAJGA 2 kattañ, KARA-
TAŞKA 1 udaa, cook-kavş aaldar
arazında 4 udaa parıñ turdubus,
oon angda pızar tımaaga uduñ
kizi tıryñ kattañ corudup tur-
gaş 77 kizini taraan pis.

Azyldarınñ cedişkinniñ polgan
kol cıldagañ polza, pir tala-

zında Kultur ministerden közer
emcini azydar tugajında et-xe-
rengi talazı-pile polgaş xer-xe-
reksel, oon-taa öske cyilder-pile
cedişkinniñ xandırganıñdan pol-
gan, iji talazında tus sumunun
sağyrga, arvan targalar, nam,
ARE uylerinden polgaş curtun
arat tımeninden pottuq tuzalam-
cızñ kergyskeninden polgan tur.
bndıq-taa polza, közer emciniñ
azylyñ iştinde picce-pacca cet-
pes azyldar paşa par, cizeeleerge:
közer emciniñ azytkan teen
xuussaaz 7 ajdan egeleer tur-
gan polza, 8 ajdan egeleer pol-
gaş po tugajında curtun arat
conunıñ negeldeziñge 100%
poor şdavaanyñ xaraazy-pile
condan közer emcini 10 ajga ce-
dir turzun tep tileq kılıp tur-
gan, ıncalza-taa myñ sumunun
iştinde am teerede todargaj azy-
cydar azyq kizi cok kıldır em-
neş kelgen-pis.

Mındıqnyñ teleezinde pistin
közer emnelge polza, cyq-le 36
cıldın iştinde arat conga azyk-
tuzazıñ kergyskeş cıdıp alıp cy-
be eves, xarın moon songaar
moon-taa artıtk, emciniñ azyk-
tuzazıñ arat conga xandırar ar-
paar.

Közer emciniñ tuzalaar
Saryq-taraa.

Kargy, Mogen-pyrende közer emciniñ azyldaany

Parıñ-xemcik kozuununuñ en
ırak sumulary polur Kargy,
Mogen-pyren sumularına po
cıldın 7 ajnıñ 18-te közer em-
ciler eşter Şura, Naeiorux olar
cedip kelgeş, 9 ajnıñ 9-ka cedir
emci azylyñ corutkan.

Po arazında iji sumunun ara-
zında arğyır corup turgan 714
kizige em pergen, 42 aalga cal-
alga coraaz 115 kizi emneen,
paşa picce uruqlarga poostaa
şar azyq turgan, oon 107 kizi
emneen, oon angda 3 kezek

cerge emciniñ azyk-tuzazıñ
tugajında xural kılğan, aña 92
kizi oluruşkan.

Myñ közer emnelgeniñ azyly-
ga sumu sağyrgalar polgaş nam,
areve uylerinden pottuq kirzil-
gezi koşkak polganıñdan cam-
dik cerlerge cediştir tanydylga
azyk corutpaany sula poor tem-
deqlettiner.

bndıq polza-taa, moon son-
gaar közer emnelgeni 100% azy-
qlaaryñ oraldayır polza coguñ.

Kargyda Tondar.

KÖRBEEN CYBEM KÖRDÜM

Kizi kajgar-taa xanmas, cu-
gaalaar cybe-taa tıvılas, onu
körbeen kizi, kancap parıñ cy-
be kozaattar megelep öorengen
tınmajm poor ter, mısca-la
teer cadap-cok poldu-pe xaj.
bndıq polza-taa, telegeñin AL-
Dİ XUUZUNUN PIR XUUZUN-
DA curtıpar turar, tiilegelicı curt
SSRE-de sosializmniñ cedişkini
kancap-taa aa cok cıvıyş-teq
özyr, kizi amıttannıñ teknik-pi-
le xolbaqdaşkan şılğarangañ
ugaany tiilep turar ter cybeni
Arattıñ revolustuq nam polgaş
Nasional revolustuq cazaktan xyn
pyryde ugaadp surgap turgan
pistin TANDİ—TıBANBİ arat
tımeni pyzyreldiq pile pergen
poldur.

İncangaş meen „Körbeen cy-
bem kördüm“ ter po pizeen co-
gaal-şyrgyñ nomculgalyq cuga-
amıñ, nomcukcu kiziler kergeş,
„karacangş T. Natpittin tögy-
zyñge közylyben cybe eves, x-
rın men ışkaş körbeennerniñ
tögyzyñge közylyben kajgamcık
sonuırganşy cybeni kajız turar
kizi tur“ ter, ılangıja kıldıq
kızgaar arattar podaar poor.

Ol cyu ter cyben poorul teerge:
1936 cıldın 9 ajnıñ 10-nıñ
xynunde Elegeşie „Toka“ ky-
ekonomıga surguıldar cede
pergeş, TAR 15 cıldın tögy-
lyq Uluq rajyñ tavarıştyr
SSRE-niñ Cer azylyñ jaamy-

zında TAR Cazaanga pelekke
pergen kompajın ter maşına
kördüm. Uk maşınanıñ taştında
koncuq uluq toda kıldır aldın-
nyñ pizik-pile „Najıraldıq Tı-
ba ulustun cazaanga podunıñ
tögylyq 15 cılyñ Uluq ra-
jyñ tavarıştyr rajylyq pe-
lek“ ter SSRE-niñ Cer azylyñ
jaamyñdan pizik kılğan poldu.

Ol maşınanıñ azyldar turgan
köerge, taraan kespi-şaan, pa-
tyr-şaan, paşa arıqlar turar,
1 toon cede peerge-le pir cerge
ter perip turar maşına turdu-am.

Uk maşınanıñ teknik kiziniñ
cugaazyñ tınnarga, pir xyn po
cerge 10 ga azyr turar, songu
cerge oon oran cok xojny kezip
pastırar. Pir ganş kezip pastı-
ranyñ karazaz 2 akşa 30 kerp-
ejek polur cybe, öske maşına
polza, pir gadan 6-8 puut taraan
şoradı cybe ter cugaalap
turdu.

Ol maşınanıñ azylyñnarı tu-
ra-la 3 tur. 50-60 kiziniñ azylyñ
ol maşına caaskaan kılıp cybe
ter ıddınaaş, „ol kyrekonomıñ
terazıñ 2 bndıq maşınalyq 6
kizi polza, şooluq karaza yndır-
beyin kılıp kaaptar tur ter
podadyñ.

Ergim eşter azylyñnar, mñ-
dıq koncuq sonuırganşy cazaş
maşınanıñ karaanar ogu-teq
kamnar edilener.

Rev. şeriq T. NATPIT.

Xor-tajgada likpuntu

Cöen-xemcik kozuununuñ Xor-
tajga sumuzunda po cıldın 7 aj-
nıñ 15-ten egelees 3 kezek cer-
ge 60 öorenikiliñ likpuntu su-
rguulu azytkan cybe, myñ sur-
guul 9 ajnıñ 10-ga cedir öoreñ-
geş taraan. Po arazında tıvıpi-
zikke ekki öorengenner 13, ort-

tumak 21, adak 26 polgan, san-
ga ekki 20, orttumak 30, adak
10, ulus terege ekki 10, orttum-
ak 25, adak 25 polgan.

Moon ar köerge, likpuntuñ
azyly şnarlyq eriken ter polur
tur. Paşky Nima-seren.

Xandagajty maj- gınyñ mal sa- dıp alyşkynı

Cöen-xemcik kozuununuñ Sol-
cur sumuzunun Xandagajtyda
kooptun majgıñ sadıy 1936 cıl-
da mal sadıp alyşkynı tyrged-
edir tees, sumu sağyrgazı pol-
gaş nam, areve uyleriniñ pottuq
kirzilgezi-pile tergi, taalyñ sadı-
qylar tamcır turgas, arat con-
nuñ orttuzunga massalyq surtta-
al azylyñ kalbartıp, olarnıñ ne-
gelde xereqlelin eidek xandı-
ganı-pile 9 ajnıñ 15-ke cedir
sadıp alğan mal polza:

Mal adı	Planı	Sadıp alğan	Koortopka tuzagıñ
Inek mal	75	69	62
Cılgı mal	20	8	7
Xoj mal	400	408	396
Öşky mal	500	576	562
Kattışkaş	995	1061	1027

Moon angda tyk-xıldı 2202
kilogramnyñ sadıp alğan, moon
ar köerge, mal sadıp alıp azy-
lyñ san talazı-pile azyr kuyssat-
ken polza-taa, şnar talazı-pile
cetpes kuyssatken tur. Monu 9
ajnıñ turguzunda cedip alıp
sorulga salıp turar-pis.

Majgıñ ergelekci İjma.

Aratkor „Xola-paşka“ xarğy

Moon mırnunda № 71 (572) „Şın“
solunıñ 4 tugaar arınyñ 3 tugaar
oduruunıñ uzunda „UXK Ejliq-xem
sumuzunda „Lenin“ CAE-niñ 31 cıl-
dan peer xınap rajssaar turar Şi-
mit-tama, pir aat, pir pızaalyq inek,
147 akşa 50 kerp. podunga paraa tu-
dup samcıqdar turar“ ter aratkor
„Xola-paştyñ“ pizeen xınap köerge,
Şimit-tama pir pızaalyq inek-pile
33 akşa 50 kerp. ceptyu-pile ceep
alğan poordan paška, pir aat-pile
147 akşa 50 kerp. sağıstıy-pile sam-
cıqdaan ceri cok polgan.

Po tugajın aratkor „Xola-paş“
araj-la xınamca cok pizeen tur.

Redeksıdan: Aratkor „Xola-paş“
sler, Şimit-tamanıñ cedi-pile alğan
cyilderin samcıqdaan ter mırnıñ
xöredip pizeen aratkor sorul-
gañga kancap-taa taarşpas tur.
Moon songaar ılaptyq cyıdy xınap
ar köergeş, şın ileredip piziner.

„Lenin“ CAE, 4 cıl polgan ojun erttirgen

1936 cıldın 9 ajnıñ 10-da
Uluq-xem kozuununuñ Ejliq-xem
sumuzunda „Lenin“ ter CAE
podunıñ turgustunıñ kelgenin-
den peer 4 cıl polgan ojun ert-
tireri-pile tus kozuunıñ paş-
tyñcylyarın calap algaş, uktulga-
nyñ rajylyq xuralıñ azytkan,
anaa CAE targazı eş Tökper-cap
podunıñ ege sezyñge cugaala-
ny polza: „Pistin CAE nin azy-
agıj, erttem kulturu cıl kelgen
tudum özyr turar, cıl teerge,
1935 cıl 454 paş maldıq,
27 ga cerden 2.912 puut sigen
kezip alğan, 20 ga taraanlyq tur-
gan polzubussa, po cılyñ 537

paş maldıq, 56 ga cerden 6.800
puut sigen kezip alğan, 28 ga taraan
tarıp alğan mındıq-pis“ — ter
cugaalaş, cetpes azyldarın paşa
ileredip cugaalady.

Oon taraanlyq kozuun tar-
gazı eş Tamdıñ-cap ses algaş
rajyñ cedirbi-şaan, myñ CAE-niñ
adnyñ kırınga pir sigen kezer
maşına şınnady. Xural tengen
soonda 24 mege, 17 aat carış-
tyrgan, anaa Solan-ool ter kizi
şyylgen, Kombu-pajyñ sarıq
aady eriken. Oon soonda mas-
salyq xeqlyq ojun-pile taradyl-
ar.

O. Tugancı.

Sumu sağyrgazıñ ajttıyşkynıñdan mar- gıstyñ köşken

Tandı kozuununuñ Mezegej
sumuzunun oralakş targazı, nam
kezigyny Tandyñ-ool teerzi, sumu
xuralıñ toktaalıga uduñ, ko-
zuñ sağyrgazıñdan cugaalap tur-
gannıñ kadızyñdan, Arıq-paaz-
ında taraan, sigen şelyñ polgaş
ılangıja aaldar kıştanıñ canıñ-
da xamık aaldar paştap par-
ıp xonup algaş, ol ceriniñ ood-
un-sigeniñ, edek-kıştan caza paş-

tyr turup perdi.
Tandyñ-ool podu arattıñ an-
aa xondırtıp, sumu toktaalıñ
kuyssedir kizi podu-pile turgas,
po köşken coru polza, şınynda-
la kuyssedı eves, cyq-le podu-
nıñ ergezin podaar kizi myñ tur.

Tandyñ-oolu kozuñ sağyrga-
zıñdan polgaş nam kozkomun-
dan tızyq tolgavaa-ce xorzok
tur eves-pe. Praktikanş.

Syryñmejiniñ ol xeree agaar-pile kiiskip kaarğ ol irgi-pe?

Parıñ-xemcik kozuununuñ
Şekpeer sumuzu 16 tugaar arvan-
nyñ xamaatıy arat Syryñmej
teerzi, po cılyñ 7 ajnıñ 17-de
Ajangatıga aragalap cede per-
geş, podunıñ kadajı Mincijni
xaj cerge nam kezigyny Eviden-
ekke xynneş, ol kadajıñ uzu-
paazyñ-ce xap eridep turda, aal
iştı con karıan cazyıp turgan,
mırnıñ saldıkpastaaş turup pe-
erde öske ulus carıp alğan cy-
yl par.

Eriteninde ol Mincijniñ arıñ

paazy tuluptaly ıza pergen cov-
uru koncuq polgan. Xerezen
kiziniñ erge xemceñge xaldap,
uzur-tyrşok cyyl yndıryp turgan
Syryñmejni mıscağa cedir xar-
ıssalga kergyspeen pat kaj-
gar olur-men.

Syryñmej kadajıñ cer-le ırgyl-
cy etteer polgaş kadajınga pir-
le „xan“ kizi tur. Moon po cor-
uun am xemceq albas polza, pa-
azy eettenip paar tur eves-pe.

Aratkor.

Angıraktıñ aragalaar azylynda teej peerdi

Uluq-xem kozuununuñ Xen-
derge sumuzunda kooptun maj-
gıñ sadınyñ ergelekci, areve
kezigyny Angırak teerzi, po cıj-
nyñ ettyr, kysıy tugaar ırgylcy-
le ınakşaan azyly araga poor
turar, ol aragalaanda ana cor-
vas, alğy-kırgş kılıp, cizeeleer-
ge, ol sadınyñ tannıly Takpal-
dajıñ ana-la xaj cerge „seni
sor kaar kizi-men“ tees, ettep
sokkulap turganıñdan myñ Tak-

paldaj 2-3 xonukta azy cok cı-
kan ceri par, paşa podunıñ ka-
dajı Şyncykmaany araga işken
şanında etteer, ol-la aragalap
şaar turgas, sadınyñ 500 ak-
şazyñ paşa adıp kaar alğan.

Angıraktıñ po tyrşok coruun
coguar cerinde uktap kergeş,
pıruuluq cyylderine tarıj xem-
ceq kergyzeri cugula tur.

Ak-tal.

Xarıssalgalıq redaktor Lyndyp.

Carlaldar

Edip cazaar paşın cerinden Kızıl-xoorajda pygy azy, alban
cerlerine carlap tınnadyr polza:

**xemyr-taş polgaş tuıju xereqlep keree ca-
rarlar po cıldın 10 ajnıñ 1-den oraj eves
tugurzip cugaalazyr tur.**

**Örttee: xemyr-taşın pir toonu 10 akşa, Tuıjunıñ 1000
kezee ol ceringe cıttır 70 akşa polur.**

Ystynde ajtkan xuussaadan ertter polza xyleeves.

Edip cazaar paşın targazı Kızıl-ool.

Kızıl-xoorajnyñ pygy curtakşylarına polgaş azy, alban
organizastarına tınnadyr polza:

**Xooraj sağyrgazıñ alban kılıp ceri, najı-
ral kudumczunda № 55 paşında köşken.**

**Komunal kildizi ergi turgan cerinde lenin kudumczunda
№ 33 paşında tyr turu-şaan.**

Komunal kildistin targazı K. Corva.